

USNESENÍ

Nejvyšší soud projednal v neveřejném zasedání konaném dne 27. 5. 2020 návrh J. N., nar. XY, bytem XY, na přezkoumání zákonnosti příkazů k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu vydaného Okresním soudem v Ostravě dne 5. 9. 2012, sp. zn. 0 Nt 5908/2012/V (V 269/2012) a příkazů k prodloužení doby trvání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu vydaných Krajským soudem v Ostravě dne 4. 1. 2013, sp. zn. 5 Nt 857/2012 (V 62-2/2012) a dne 3. 5. 2013, sp. zn. 5 Nt 820/2013 (V 24-2/2013), v trestní věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 3 T 35/2014, a podle § 314m odst. 1 tr. ř. rozhodl takto:

Příkazem k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu vydaným soudkyní Okresního soudu v Ostravě dne 5. 9. 2012, sp. zn. 0 Nt 5908/2012/V (V 269/2012), **zákon byl porušen** v části týkající se navrhovatelky.

Příkazem k prodloužení doby trvání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu vydaným soudkyní Krajského soudu v Ostravě dne 4. 1. 2013, sp. zn. 5 Nt 857/2012 (V 62-2/2012) **zákon byl porušen**, v části týkající se navrhovatelky.

Příkazem k prodloužení doby trvání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu vydaným soudkyní Krajského soudu v Ostravě dne 3. 5. 2013, sp. zn. 5 Nt 820/2013 (V 24-2/2013), **zákon byl porušen**.

Odůvodnění:

Dne 29. 11. 2019 byl Nejvyššímu soudu doručen návrh J. N. (dále také jen „navrhovatelka“) na přezkoumání zákonnosti příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu vydaného Okresním soudem v Ostravě dne 5. 9. 2012, sp. zn. 0 Nt 5908/2012/V (V 269/2012) a příkazů k prodloužení doby trvání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu vydaných Krajským soudem v Ostravě dne 4. 1. 2013, sp. zn. 5 Nt 857/2012 (V 62-2/2012) a dne 3. 5. 2013, sp. zn. 5 Nt 820/2013 (V 24-2/2013). Informace o nařízeném odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu byla navrhovatelce Obvodním soudem pro Prahu 1 doručena dne 24. 6. 2019.

Navrhovatelka uvedla, že výše citované příkazy nesplňují zákonem a judikaturou předpokládané náležitosti, když žádný z nich není náležitým a zákonem předpokládaným způsobem odůvodněn. Již v prvotním příkazu ze dne 5. 9. 2012 není zdůvodněna neodkladnost úkonu, rozhodně ne po materiální, resp. věcné stránce. Nezbytnost daný úkon provést nebyla patrná ani z příslušného spisového materiálu. Podle navrhovatelky přítom absence řádného zdůvodnění neodkladnosti či neopakovatelnosti úkonu představuje porušení základního práva dotčených osob. V žádném případě není ústavněprávně akceptovatelné, aby byl soudní přezkum, a v důsledku toho ochrana základních práv a svobod, pouze paušální, jako tomu bylo v její věci. Za takové situace je totiž postup soudů pouhou ztěžující formalitou pro státního zástupce, nikoliv však garantem základních práv a svobod. Vzhledem k tomu, že se navíc v její věci vůbec nejednalo o neodkladný nebo neopakovatelný úkon, je navrhovatelka přesvědčena, že předmětný odposlech byl pořízen

v rozporu se zákonem a také v rozporu s výkladovými pravidly ustálené rozhodovací praxe Ústavního soudu.

Navrhovatelka následně uvedla, že i kdyby zcela hypoteticky akceptovala, že daný odposlech, resp. úkon, splňoval podmínky neodkladného úkonu, tak stejně odůvodnění předmětného příkazu nesplňuje všechna nezbytná zákonná kritéria uvedená v § 88 tr. ř. Stejně tak příkazy k prodloužení doby trvání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu. Svůj názor opřela o nálezy Ústavního soudu ze dne 23. 5. 2007, sp. zn. II. ÚS 615/06, v němž je zdůrazněna povinnost soudů povolení odposlechů řádně odůvodnit a dodržet veškeré formální i materiální náležitosti takového nařízení, a to právě s ohledem k závažnosti zásahu do základních práv odposlouchávaných osob.

Navrhovatelka namítala, že v předmětných příkazech nejsou uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž by vyplývalo důvodné podezření, že se dopouštěla trestné činnosti. V dané době neexistovaly a stále neexistují jakékoliv konkrétní důkazy svědčící pro závěr, že měla být zapojena do trestné činnosti jiných osob, když uskutečňovala telefonickou komunikaci s jedním z podezřelých. Takové úvahy, na nichž soudy zakládaly svá rozhodnutí, nemají žádný materiální podklad a pro vydání takového druhu rozhodnutí jistě nepostačují.

Z předmětných příkazů není podle navrhovatelky zřejmé ani to, zda se soudy zabývaly subsidiaritou tohoto zajišťovacího prostředku. Žádný ze soudů totiž neuvedl, z jakých důvodů nebylo možné sledovaného účelu dosáhnout jiným způsobem, nebo proč by bylo dosažení účelu trestního řízení podstatně ztíženo. Nebyla zdůvodněna ani doba trvání nařízeného odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu. V této souvislosti citovala z rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 20. 12. 2016, sp. zn. 4 Pzo 13/2016.

Závěrem zdůraznila, že příkazy vydané Krajským soudem v Ostravě k prodloužení doby trvání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu byly nezákonné už jen vzhledem ke zcela zjevné nezákonnosti prvotního příkazu vydaného Okresním soudem v Ostravě dne 5. 9. 2012, sp. zn. 0 Nt 5908/2012/V (V 269/2012). V této souvislosti odkázala na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 7. 6. 2017, sp. zn. 6 Tz 3/2017.

Ze všech důvodů v jejím návrhu uvedených proto navrhovatelka navrhl, aby Nejvyšší soud rozhodl, že předmětné výše citované příkazy byly vydány v rozporu se zákonem.

Nejvyšší soud se nejprve zabýval otázkou, zda jsou v daném případě naplněny podmínky pro přezkoumání zákonnosti příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu.

Podle ustanovení § 314/odst. 1 tr. ř. na návrh osoby uvedené v § 88 odst. 8 tr. ř. Nejvyšší soud v neveřejném zasedání přezkoumá zákonnost příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu.

Podle ustanovení § 88 odst. 8 tr. ř. může takový návrh Nejvyššímu soudu podat osoba uvedená v § 88 odst. 2 tr. ř., a to do 6 měsíců ode dne, kdy jí byla doručena informace o vydání příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu.

V posuzovaném případě je třeba konstatovat, že navrhovatelka J. N. je podle výše citovaných ustanovení trestního řádu osobou oprávněnou podat předmětnou žádost u Nejvyššího soudu, neboť byla osobou odposlouchávanou, byla jí poskytnuta informace ve smyslu § 88 odst. 8 tr. ř. a její žádost byla podána v zákonné lhůtě.

Z obsahu spisového materiálu je zjevné, že předmětný příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu vydaný Okresním soudem v Ostravě dne 5. 9. 2012, sp. zn. 0 Nt 5908/2012/V (V 269/2012), byl vydán na návrh státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě ze dne 4. 9. 2012, sp. zn. V1-140/2012-6 VZN 401/2012 (dále také jen „návrh státního zástupce“).

Trestní řízení bylo zahájeno dne 6. 1. 2012, kdy byl Policií České republiky, Útvarem pro odhalování organizovaného zločinu, službou kriminální policie a vyšetřování, sepsán záznam o zahájení úkonů trestního řízení podle § 158 odst. 3 tr. ř., a to k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku, kterého se měl dopustit L. G., nar. XY, bytem XY, jako XY Vrchního státního zastupitelství v XY, tedy jako úřední osoba podle § 127 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku, společně s dalšími v té době neustanovenými úředními osobami, a dále trestných činů sjednávání výhody při zadávání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 odst. 1 tr. zákoníku a legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku, kterých se měli dopustit R. J., nar. XY, bytem XY, T. H., nar. XY, bytem XY, a další v té době neustanovené osoby, přičemž výše uvedené osoby se společným jednáním měly dopustit zločinu účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361 odst. 1 tr. zákoníku.

Následně byl dne 7. 3. 2012 sepsán Policií České republiky, Útvarem pro odhalování organizovaného zločinu, služby kriminální policie a vyšetřování (dále také jen „policejní orgán“), záznam o rozšíření zahájení úkonů trestního řízení, a to pro skutek kvalifikovaný jako trestný čin sabotáže podle § 314 odst. 1 písm. a), b), odst. 2 písm. a) tr. zákoníku, k jehož spáchání mělo docházet tím, že *nejméně od roku 2011 do současné doby* (do doby sepsání tohoto záznamu o rozšíření zahájení úkonů trestního řízení), *v XY i jinde, L. G. v postavení XY Vrchního státního zastupitelství v XY, M. M. jako osoba nepůsobící uvnitř chráněné instituce, avšak jednající proti chráněným zájmům, a další osoby, ve společném úmyslu poškodit ústavní zřízení, všichni jednající jako členové organizované skupiny, se cíleně snaží o ovládnutí významných pozic ve státě, a to zejména na Ministerstvu spravedlnosti ČR, Ministerstvu vnitra ČR, v soustavě státního zastupitelství, na vedoucích pozicích v Policii ČR, Generální inspekci bezpečnostních sborů a případně i v dalších institucích, přičemž tuto činnost vykonávají se záměrem způsobit v činnosti orgánů moci výkonné, zejména orgánů činných v trestním řízení, poruchu, jejímž důsledkem by bylo nefungování základních principů demokratického státu, konkrétně to, aby jim podřízené a zavázané osoby, jež v důsledku jejich činnosti získají vedoucí postavení v chráněných institucích, neplnili své povinnosti v souladu s právními předpisy a řádně, čímž umožní pachatelům závažné finanční kriminality, aby nebyli trestně postiženi, čímž bude zmařeno plnění důležitého úkolu orgánu veřejné moci a bezpečnostního sboru spočívajícího v tom, aby tyto orgány náležitě zjišťovaly trestné činy a aby pachatelé trestných činů byli podle zákona* *spravedlivě* *potrestáni.*

Z návrhu státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě ze dne 4. 9. 2012, sp. zn. V1-140/2012-6 VZN 401/2012, potažmo již z podnětu policejního orgánu ze dne 6. 8. 2012, se podává, že navrhovatelka byla v úzkém telefonickém i osobním kontaktu s osobami I. R., T. H., V. R., T. J., D. M., L. G., P. O., A. N., D. V. a dalšími. Osobní jednání probíhala přímo v sídle XY, ale i na dalších místech.

Na základě zajištěné komunikace mezi navrhovatelkou a podezřelým T. J. byl vyvozen

závěr, že se svým vlivem snažila působit na chod státní správy. Aktivním vystupováním a přímým vlivem ovlivňovala výběr „správných“ kandidátů k dosazení na *zájmové posty státních organizací, firem a institucí, ale i na orgány veřejné moci jako ministerstva, státní zastupitelství apod.* Tyto kroky měla činit koordinovaně a v přímé spolupráci s výše vyjmenovanou skupinou osob, a to jak k jejich, tak ke svému prospěchu a k prosazení svých cílů.

Vzhledem ke svému významnému postavení v nejvyšší sféře státní správy (XY) působila vůči ostatním členům skupiny jako jeden z vůdčích členů, kdy ve většině „řešených otázek“ byl vyžadován její předchozí souhlas, popř. rada dalšího postupu. K tomuto přispívala řada nezaměnitelných instrumentů, kterými s ohledem na svou funkci disponovala (např. pravidelně zasílané zprávy BIS).

V návrhu státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Olomouci – pobočky v Ostravě ze dne 4. 9. 2012, sp. zn. V1-140/2012-6 VZN 401/2012, je také s ohledem na všechny skutečnosti v něm uvedené konstatováno, že bylo možno důvodně předpokládat, že prostřednictvím odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu budou získány další skutečnosti významné pro trestní řízení. Tento úkon byl označen za úkon neodkladný. Bez jeho realizace totiž nebylo možno skrytým, utajeným způsobem dokumentovat trestnou činnost podezřelých, zejména zjistit a ztotožnit kontaktní osoby podezřelých, zadokumentovat schůzky, a to jednak samotných podezřelých a jednak podezřelých s dalšími neustanovenými osobami. Tyto skutečnosti měly přispět k náležitému zjištění trestného činu a jeho pachatele a nesnesly by odkladu do doby, než by bylo případně zahájeno trestní stíhání, neboť hrozilo nebezpečí zničení důkazu, případně jeho zmaření. Současně bylo státním zástupcem konstatováno, že účelu sledovaného postupem podle § 88 tr. ř. nebylo možno dosáhnout jinými (méně invazivními) prostředky s ohledem na charakter a závažnost trestné činnosti, a to i s přihlédnutím k tomu, že podezřelé osoby se chovaly velmi konspirativně, ke vzájemné komunikaci využívaly např. šifrování obsahu telekomunikačního provozu nebo využívaly účastnických telefonních čísel třetích osob. Podle názoru státního zástupce byly přitom tímto postupem respektovány základní principy omezující zásahy do soukromí, zejména z hlediska zásad přiměřenosti, subsidiarity a zdrženlivosti, které bylo možno vyvážit závažností činu, pro který se trestní řízení vedlo.

Do odůvodnění příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu vydaného soudkyní Okresního soudu v Ostravě dne 5. 9. 2012, sp. zn. 0 Nt 5908/2012/V (V 269/2012), byly převzaty téměř doslovně jednotlivé pasáže z návrhu státního zástupce, jež jsou uvedeny v předchozích odstavcích.

V předmětném příkaze nechybělo konstatování, že bylo vedeno trestní řízení pro trestné činy uvedené v § 88 odst. 1 tr. ř. Doba, na kterou byl odposlech a záznam telekomunikačního provozu povolen, byla odůvodněna tak, že prověřovaná trestná činnost je založena na vysoké formě organizovanosti a konspirativnosti, tudíž se dalo předpokládat, že dobou kratšího trvání nařízeného odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu by nebylo dosaženo sledovaného účelu. Ze všech v příkaze uvedených důvodů soudkyní Okresního soudu v Ostravě bylo shledáno naplnění všech zákonných podmínek, na základě čehož povolila odposlech a záznam telekomunikačního provozu v úvodu specifikovaných účastnických čísel a jejich uživatelů, a to na dobu od 5. 2012 do 5. 1. 2013.

Podle tehdy platného ustanovení § 88 odst. 1 tr. ř. je-li vedeno trestní řízení pro zločin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, pro trestný čin pletichy v insolvenčním řízení podle § 226 trestního zákoníku, porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. e) a odst. 2 až 4 trestního zákoníku, sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 trestního zákoníku, pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži podle § 257 trestního zákoníku, pletichy při veřejné dražbě podle § 258 trestního zákoníku, zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 trestního zákoníku nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, může být vydán příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, pokud lze důvodně předpokládat, že jím budou získány významné skutečnosti pro trestní řízení a nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztížené. Odposlech a záznam telekomunikačního provozu provádí pro potřeby všech orgánů činných v trestním řízení Policie České republiky. Provádění odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu mezi obhájcem a obviněným je nepřípustné. Zjistí-li policejní orgán při odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, že obviněný komunikuje se svým obhájcem, je povinen záznam odposlechu bezodkladně zničit a informace, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít. Protokol o zničení záznamu založí do spisu.

Ustanovení § 88 odst. 2 tr. ř. stanoví, že odposlech a záznam telekomunikačního provozu nařizuje předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce v obligatorní písemné podobě. Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, jakož i příslušný návrh státního zástupce k jeho vydání přitom musí obsahovat:

- uživatelskou adresu či zařízení (včetně telefonního čísla),
- osobu uživatele, pokud je její totožnost známa,
- dobu, po kterou bude odposlech a záznam telekomunikačního provozu prováděn, která nesmí být delší než čtyři měsíce,
- úmyslný trestný čin ve smyslu § 88 odst. 1 tr. ř. (včetně případného odkazu na vyhlášenou mezinárodní smlouvu, je-li vedeno trestní řízení pro úmyslný trestný čin, k jehož stíhání tato mezinárodní smlouva zavazuje),
- konkrétní skutkové okolnosti, které vydání tohoto příkazu (včetně doby jeho trvání) odůvodňují,
- účel odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, jakož i odůvodnění, proč nelze sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo proč by bylo jinak jeho dosažení podstatně ztížené,
- ve fázi před zahájením trestního stíhání rovněž odůvodnění neodkladnosti nebo neopakovatelnosti úkonu ve smyslu § 160 odst. 4 tr. ř. [srov. Šámal, P. a kol. Trestní řád I. § 1 až 156. Komentář. Praha: C. H. Beck, 2012, str. 1196, 1207; Musil, J., Kratochvíl, V., Šámal, P. a kol. Kurs trestního práva. Trestní právo procesní. Praha: C. H. Beck, 2007, str. 369; Drašík, A., Fenyk, J. a kol. Trestní řád. Komentář. I. díl (§ 1 až 179h). Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2017, str. 802-804].

Pro úplnost lze uvést, že formulací „nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztížené“ zákon vyjadřuje v souladu se zásadou přiměřenosti a zdrženlivosti vymezenou v § 2 odst. 4 tr. ř. tzv. subsidiaritu použití odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu. Jde o omezující podmínku nařízení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu na případy, kdy nelze sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo kdy by bylo jinak jeho dosažení podstatně ztížené. Při nařízení

odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a jeho vlastním provádění musí být tedy dán nejen důvodný předpoklad, že jím budou získány významné skutečnosti pro trestní řízení, ale musí být dostatečně zváženo, zda získání konkrétních významných skutečností pro trestní řízení nelze zajistit a dokazovat i jinými důkazními prostředky uvedenými v trestním řádu, např. výsledkem obviněného, svědků apod.

Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu může být vydán jen v řádně zahájeném trestním řízení pro zákonem kvalifikovanou trestnou činnost. Nejvyšší soud si je samozřejmě vědom toho, že raná fáze trestního řízení, jakou prověřování je, slouží k objasnění a prověřování skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin. Trestná činnost v tomto stadiu nemusí (a ani nemůže) být prokázána v takové míře jako v dalších fázích trestního řízení. Na druhou stranu, pokud je řízení vedeno pouze na základě důvodného podezření, musí být v odůvodnění příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu vyloženo, o jaké indicie se takový závěr opírá, resp. příkaz musí být podložen relevantními indiciemi, z nichž lze dovodit důvodné podezření ze spáchání daného trestného činu, pro nějž se řízení vede. Zároveň musí být alespoň v minimální míře uvedeno, jaké skutečnosti významné pro trestní řízení mají být zjištěny, a z čeho je to vyvozováno (náleží Ústavního soudu ze dne 23. 5. 2007, sp. zn. II. ÚS 615/06).

V této souvislosti je třeba připomenout zásadu týkající se nařizování odposlechnů a vyslovenou Nejvyšším soudem, a sice že není přípustné, aby teprve na základě a prostřednictvím povoleného odposlechu byly získávány informace o tom, zda se odposlouchávaná osoba dopustila protiprávního jednání. Takový poznatek musí vydání příkazu k odposlechu předcházet, přičemž je třeba, aby byl validní, což znamená, že musí pocházet ze spolehlivého zdroje a musí být dostatečně přesvědčivý. V žádném případě se nemůže jednat o pouhou spekulativní konstrukci, byť vedenou tzv. „užitečným záměrem.“ Je tomu tak zejména proto, že příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu podle § 88 tr. ř. představuje výrazný a citelný zásah do práva na ochranu soukromí. Proto je nezbytné trvat na tom, aby orgány činné v přípravném řízení (včetně soudce), důsledně respektovaly zákonné podmínky pro vydání příkazu a požadavky na jeho odůvodnění (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 11. 2016, sp. zn. 4 Pzo 14/2016 či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 1. 2019, sp. zn. 4 Pzo 14/2018).

K naplnění náležitostí a dostatečnosti odůvodnění příkazu Okresního soudu v Ostravě ze dne 5. 9. 2012, sp. zn. 0 Nt 5908/2012/V (V 269/2012), Nejvyšší soud konstatuje následující. V daném příkazu jsou uvedeny uživatelské adresy (telefonní čísla), osoby jejich uživatelů, doba provádění odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu (která není delší než čtyři měsíce), jakož i úmyslný trestný čin ve smyslu § 88 tr. ř. Je sice třeba připustit, že trestné činy, pro něž bylo zahájeno trestní řízení [s výjimkou trestného činu legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku], byly trestnými činy ve smyslu § 88 odst. 1 tr. ř., ve vztahu k navrhovatelce však není z příkazu seznatelné, že spáchání jaké trestné činnosti je ona osobou podezřelou a jak se měla svým jednáním na jejím páčání podílet, když toto není uvedeno ani v záznamu o zahájení úkonů trestního řízení ze dne 6. 1. 2012, resp. v záznamu o rozšíření zahájení úkonů trestního řízení ze dne 7. 3. 2012. Ačkoliv je návrh státního zástupce oproti předmětnému příkazu podrobněji zdůvodněný, především co se týče popisu zjištěných skutkových okolností, nejsou ani v něm obsaženy takové skutečnosti, z nichž by bylo možno dovodit důvodné podezření, zda vůbec a jakou trestnou činností navrhovatelka měla páchat. Podstatné je, že to však nevyplývá ani z doloženého důkazního materiálu. Nutno

na tomto místě podotknout, že návrh státního zástupce je poměrně nepřehledně a zmatečně koncipovaný, když k jednotlivým osobám, jejichž odposlech, resp. jimi užívaná telefonní čísla, navrhoval, byly uvedeny určité skutečnosti, které však na sebe plynule nenavazovaly a netvořily dohromady souvislý, logicky propojený celek. To se týká právě části týkající se navrhovatelky. V návrhu a následně i v příkaze navazuje odůvodnění ve vztahu k navrhovatelce na část týkající se prověřování trestné činnosti vedené pod krycím názvem „XY“. Měla-li se i na této trestné činnosti navrhovatelka podílet či nikoliv, to z odůvodnění návrhu ani příkazu není zřejmé, když její jméno zde ani nefiguruje.

V podnětu policejního orgánu, v návrhu státního zástupce, a tudíž ani v příkaze Okresního soudu v Ostravě (*test účinnosti trojí kontroly*) není dostatečně popsáno, jakými důkazy jsou konkrétní skutkové okolnosti v nich uvedené podloženy a zdůvodněny. Jestliže je konstatováno, že měla být navrhovatelka v úzkém telefonickém i osobním kontaktu s osobami I. R., T. H., V. R., T. J., D. M., L. G., P. O., A. N., D. V. a dalšími, pak je k tomu třeba uvést, že ze spisového materiálu nevyplývá, že by měla být v kontaktu (třebaže zprostředkovaně) se všemi těmito jmenovanými osobami, např. s L. G., a to v souvislosti s předmětnou trestnou činností, na které se měl podílet mj. také R. J.

Nedostačující jsou rovněž poznatky ze zajištěné komunikace mezi navrhovatelkou a T. J., které měly svědčit pro závěr, že se měla navrhovatelka snažit působit na chod státní správy. Bylo-li tak dovozováno rovněž na základě setkání T. J., A. K., M. K., I. R., D. V. a D. M. ze dne 30. 7. 2012, v jehož průběhu T. J. kontaktoval navrhovatelku, pak ani tyto zjištěné skutečnosti neodůvodňují závěr, že by měla „svým aktivním vystupováním ovlivňovat výběr kandidátů k dosazení na zájmové posty státních organizací, firem a institucí, ale i na orgány veřejné moci“, když i z úředního záznamu ze dne 2. 8. 2012 plyne pouze to, že T. J. v průběhu tohoto setkání kontaktoval navrhovatelku, se kterou společně řešili a značně negativně hodnotili vzniklou situaci ohledně již uskutečněného jmenování L. B. do funkce vrchní státní zástupkyně. Z této komunikace nevyplývá, že by jmenování konkrétní osoby do této funkce měla navrhovatelka „svým aktivním jednáním“ ovlivnit.

S ohledem na výše uvedené je tedy třeba uzavřít, že z předmětného příkazu Okresního soudu v Ostravě ze dne 5. 9. 2012, sp. zn. 0 Nt 5908/2012/V (V 269/2012), není seznatelné, kterými konkrétními skutkovými okolnostmi podepřenými jakými indiciemi měla být skutková podstata kterého trestného činu naplněna, a jaký, resp. jaké trestné činy jsou tedy v jednání navrhovatelky spatřovány a jakým způsobem se měla na jejich páchání podílet, což nevyplývá ani z přiloženého důkazního materiálu.

Po konstatování těchto závěrů je zcela irelevantní se blíže zabývat splněním dalších náležitostí příkazu Okresního soudu v Ostravě ze dne 5. 9. 2012, sp. zn. 0 Nt 5908/2012/V (V 269/2012) ve smyslu § 88 odst. 2 tr. ř. I pokud by jinak totiž bylo možno považovat formální náležitosti za splněné, absentuje v něm zcela zásadní poznatek a zdůvodnění toho, jak měla být navrhovatelka J. N. zapojena do trestné činnosti, pro níž bylo vedeno trestní řízení.

Nejvyšší soud proto stran příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu Okresního soudu v Ostravě ze dne 5. 9. 2012, sp. zn. 0 Nt 5908/2012/V (V 269/2012), uzavírá, že ve vztahu k navrhovatelce J. N. nebyly splněny všechny zákonem požadované podmínky k jeho vydání, a nebyl proto vydán v souladu se zákonem.

Z tohoto důvodu se jeví také zcela bezpředmětným přezkoumávat dva v pořadí následující

příkazy k prodloužení doby trvání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu vydaných Krajským soudem v Ostravě dne 4. 1. 2013, sp. zn. 5 Nt 857/2012 (V 62-2/2012), a dne 3. 5. 2013, sp. zn. 5 Nt 820/2013 (V 24-2/2013). Jestliže totiž dospěl Nejvyšší soud k závěru o nezákonnosti prvotního příkazu, kterým byl odposlech a záznam telekomunikačního provozu povolen, pak již jen z toho důvodu nelze shledat zákonnými příkazy prodlužující dobu trvání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 10. 2018, sp. zn. 4 Pzo 13/2018).

Vzhledem ke shora již konstatovaným obecným východiskům Nejvyšší soud dodává, že k rozšíření zahájení úkonů trestního řízení k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku ve formě organizátorství podle § 24 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, kterého se mohla dopustit navrhovatelka J. N., a dále zločinu ohrožení utajované informace podle § 317 odst. 1, 2 písm. b), c) tr. zákoníku, kterého se mohla dopustit mimo jiných také navrhovatelka, došlo dne 28. 11. 2012. V dané věci tedy byly poznatky, jež vedly k rozšíření zahájení úkonů trestního řízení, získány až na základě povoleného odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu příkazem Okresního soudu v Ostravě ze dne 5. 9. 2012, sp. zn. 0 Nt 5908/2012/V (V 269/2012), který nebyl vydán v souladu se zákonem. Jednalo se o „novou“ trestnou činnost, o které do té doby neměly orgány činné v trestním řízení žádné indicie (přínejmenším to ze spisového materiálu nevyplývá). Tato trestná činnost přitom s původní prověřovanou trestnou činností, pro kterou bylo zahájeno trestní řízení a následně povoleny odposlechy, nesouvisela.

Nejvyšší soud proto s ohledem na vše uvedené rozhodl podle § 314m odst. 1 tr. ř. tak, že příkazem k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu vydaným soudkyní Okresního soudu v Ostravě dne 5. 9. 2012, sp. zn. 0 Nt 5908/2012/V (V 269/2012) a také příkazy k prodloužení doby trvání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu vydanými soudkyní Krajského soudu v Ostravě dne 4. 1. 2013, sp. zn. 5 Nt 857/2012 (V 62-2/2012), a dne 3. 5. 2013, sp. zn. 5 Nt 820/2013 (V 24-2/2013), **byl porušen zákon** v částech týkajících se navrhovatelky v ustanovení § 88 odst. 1 tr. ř.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí není opravný prostředek přípustný (§ 314m odst. 2 tr. ř.).

V Brně dne 27. 5. 2020

JUDr.
předseda

Jiří

Pácal
senátu